

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬО - КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «СПЕЦІАЛІСТ» ТА «МАГІСТР» В ІНЖЕНЕРНО –БУДІВЕЛЬНОМУ ІНСТИТУТІ

Костюк А.І., Сінгайвський П.М., (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)

Пріоритетними задачами підготовки фахівців освітньо - кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та «магістр» є формування умінь та навичок, необхідних для проектування, будівництва та експлуатації різних об'єктів і інженерних систем з використанням сучасних технологій та техніки, навчання навичкам творчого підходу до розв'язання стандартних та нестандартних задач в їх майбутній професійній діяльності. Відповідно до цього слід зазначити, що існуючі навчальні плани та програми дисциплін відображають сучасний стан будівельної галузі, враховують тенденції розвитку освіти і будівництва.

Аналіз навчальних планів та програм дисциплін свідчать про відповідність навчання цих фахівців сучасним вимогам. Кожна дисципліна має визначене місце та задачі, забезпечені взаємозв'язки різних розділів дисциплін. У програмах навчальних дисциплін враховані форми і види їх викладання.

Навчальні плани підготовки спеціалістів та магістрів відповідають розробленим академією ОКХ та ОПП. В них професійно - орієнтований цикл дисциплін включає в себе цикл дисциплін нормативної частини – професійної і практичної підготовки і дисципліни варіативної частини – за вибором вищого навчального закладу та дисципліни за вибором студента. Частка таких дисциплін з урахуванням практичної підготовки ОКР «спеціаліст» та «магістр» складає близько 75%.

Реалізація сучасних вимог до підготовки фахівців втілюється, в тому числі, в підготовці студентів ОКР «спеціаліст» за окремими спеціалізаціями.

Підготовка за спеціалізаціями диктується потребами будівництва на сучасному рівні і перспективами його розвитку, та має потребу на ринку працевлаштування.

За бажанням випускників та замовників окремих фахівців випускні кафедри забезпечують потрібні спеціалізації.

На кожну спеціалізацію навчальним планом передбачено 270 годин у другому семестрі.

Випускні кафедри ведуть відповідну роботу по розробці та вдосконаленню програм навчальних дисциплін, а також по забезпеченням цих дисциплін навчально - методичними матеріалами.

Розробка навчально – методичного забезпечення фахівців ОКР «спеціаліст» та «магістр» ведеться згідно переліку дисциплін навчальних планів. У розробці навчально – методичних матеріалів бере участь науково – педагогічний персонал, кваліфікаційні вимоги якого відповідають спеціальності Промислового і цивільного будівництва .

Забезпечення студентів цих ОКР необхідними інформаційними ресурсами (підручниками, навчальними підсобниками, фаховими періодичними виданнями та іншими) для спеціалістів складає - 63%, для магістрів – 57%.

Наявність електронних варіантів методичного забезпечення в бібліотеці академії для практичних та індивідуальних завдань складає від 10 до 50%.

Контингент студентів ОКР «спеціаліст» та «магістр» формується в основному з випускників ОКР «бакалавр» ІБІ, факультету КПЦБ та Миколаївського коледжу будівництва.

.Навчально – виховний процес підготовки випускників ОКР «спеціаліст» та «магістр» забезпечуються висококваліфікованими науково-педагогічними та професійними кадрами. До цього процесу залучаються діючі практичні працівники, які мають великий досвід в області проектування, будівництва та експлуатації будівель та споруд

Поповненням штату викладачів на випускних кафедрах забезпечується в основному з випускників цієї спеціальності, які закінчили аспірантуру та захистили дисертації.

Всі викладачі проходять підвищення кваліфікації в затверджені терміни.

Матеріально – технічне забезпечення повністю задовольняє діючим вимогам.

Місцями переддипломної практики (терміном 4 тижні) майбутніх спеціалістів є ведучі проектні та виробничі установи, в межах України з якими

є відповідні угоди. Наприклад, це ВМБО «Одесбуд», НПЦ «Екобуд», КП «Будова», ТОВ «Одесжитлоінвест», ТОВ «Укржилстрой» та інші.

Переддипломна практика магістрів (терміном 1 тиждень) в основному проводиться на випускній кафедрі, де вони працюють з архівними матеріалами, а також беруть участь або знайомляться з матеріалами наукових досліджень, які в даний час проводяться на кафедрі.

Випускна робота або дипломний проект виконується протягом семи тижнів після переддипломної практики.

Тематика випускних робіт спеціалістів та магістрів висвітлює широкий спектр актуальних задач, зв'язаних з проектуванням, експлуатацією та реконструкцією будівель та споруд, а також з науковими напрямками випускних кафедр. Ця тематика систематично оновлюється за рахунок нових актуальних задач, які відображають розвиток галузі та наукових досліджень.

Магістерські роботи присвячені розробці інноваційних проблем, конкретних проектів з науковою новизною та тісно зв'язані з науковим напрямком випускної кафедри. Теми та керівники магістерських робіт затверджуються наказом ректора. Керують підготовкою випускних робіт досвідчені викладачі – професори та ведучі доценти яким наказом ректора надано таке право.

Значна частина результатів їхніх досліджень публікується, а також доповідається на наукових конференціях, конкурсах НДР студентів та інших. Результати наукових досліджень є основою випускних наукових робіт магістрів.

Так, в цьому році в І турі конкурсу науково – дослідних робіт студентів з 10 магістрів приймали участь 8 магістрів, 6 підготовили публікації.

Всі випускники інституту, які закінчили навчання за бюджетною формою, направлениі на роботу за спеціальністю в проектні та виробничі заклади та організації різних форм власності.

Разом з тим, сучасні вимоги до підготовки фахівців потребують вирішення деяких питань, направлених на її покращення.

Для покращення якості підготовки спеціалістів та магістрів відповідно до сучасних вимог будівельної галузі є потреба:

- в більш динамічній зміні навчальних планів, програм, складу та вихідних даних курсових проектів та робіт, тематики дипломних проектів, а також збільшення кількості «реальних» дипломних проектів;

- в комплексному аналізі змісту програм дисциплін з метою уникнення повторів матеріалу;

- в коригуванні навчальних планів та програм дисциплін з метою створення умов для оволодіння і якісного засвоєння сучасних розрахункових та інших програмних комплексів, та в тому числі, можливості їх застосовувати в своїх кваліфікаційних роботах;

- в оновленні існуючих та придбанні сучасних ліцензійних продуктів;

- в подальшому впровадженню спеціалізацій практичної направленості для ОКР «спеціаліст».